1846. Nº. 70. 21

LEEUWARDER COURANT.

DIGNSDAG den 1 SEPTEMBER.

De **MINISTER van FINANTIEN**, als daartoe gemagtigd bij Koninklijk besluit van den 15 Augustus 1846 (*Staatsblad no.* 49), in uitvoering van de wet van 18 December 1845 (*Staatsblad no.* 90), brengt mits deze ter algemeene kennis:

1°. Dat van *Dingsdag den 1 tot en met Zaturdag den 5 September aanstaande*, alsmede op *Maandag* en *Dingsdag den* 7 en 8 derzelve maand, bij de Nederlandsche Bank en bij de agenten van 's Rijks schatkist, op de gewone kantoor-uren, ter inwisseling kunnen worden aangeboden:

De Daalders of *stukken van een gulden vijftig cents* en van *vijf schellingen.*

2°. Dat de intrekking van de voorzeide muntstukken zal plaats hebben tegen voorloopig in omloop blijvende oude munten, of wel tegen nieuwe zilveren munten, of ook tegen muntbilletten, volgens de wet van den 18 December 1845 (*Staatsblad no.* 90) daargesteld.

3°. Dat bij tijdelijke ongenoegzaamheid der kassen, door de agenten zullen worden afgegeven, bewijzen op de Nederlandsche Bank te *Amsterdam*, *bij vertoon* aldaar betaalbaar als bij § 2 vermeld, *of* bewijzen bij het Agentschap zelf, mede in dier voege betaalbaar *vijf dagen na dato;* en zulks naar keuze, door de belanghebbenden bij de afgifte der speciën te doen.

4°. Dat de ontvangers der belastingen de inwisseling zullen bevorderen, door overneming tot den 7 September aanstaande van de buiten koers gestelde specie tegen andere, zoo veel hunne kassen dit toelaten.

5°. Dat de bovengemelde muntstukken, met den 6 September aanstaande, buiten omloop worden gesteld, en dien ten gevolge niet meer in betalingen voor de Schatkist zullen aangenomen worden, noch door de ingezetenen zullen behoeven te worden aangenomen.

's Gravenhage, den 16 Augustus 1846.

De Minister voornoemd,
VAN HALL.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van *Friesland*,

Brengt bij deze, naar aanleiding eener Resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Finantien, van den 15 Augustus 1846, Afdeeling Registratie en Loterijen, no. 45, ten kennis van een iegelijk, die daarbij belang heeft, dat door genoemden Heer Minister, bij evengemelde Resolutie, krachtens Zijner Majesteits Besluit van den 16 Augustus 1846, no. 58, is vastgesteld, eene *Tweehonderdste* Koninklijke Nederlandsche Loterij, groot *een millioen zes en dertig duizend gulden*, en bestaande uit 21,000 Loten, uit 10,500 prijzen en 2 premien.

Leeuwarden, den 28 Augustus 1846.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van *Friesland*,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de primitive Patentkohieren over den dienst van 1846/47 van de Gemeenten: *Harlingen*, *Drogeham*, *Surhuizum*, *Hardegarijp*, *Oostermeer*, *Giekerk*, *Oosterwierum* en *Sneek*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde Kohieren mogten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame, geadresseerd aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zijn ingediend, des verkiezende bij den Contrôleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan, door eigen schuld, zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 29 Augustus 1846.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Finantiën, bij resolutie van den 27 Augustus 1846, afdeeling Registratie en Loterijen, no. 50, is bepaald, dat de Loten der 199ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de *vierde* week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op den 31 Augustus 1846, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP:

Geheele Loten	*f* 82,00.
Halve	- 41,00.
Vijfde	- 16,40.
Tiende	- 8,20.
Twintigste	- 4,10.

Leeuwarden, den 31 Augustus 1846.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 28 Augustus 1846, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 10,23½.
Van de *Rogge* per last	» 249,00.

Leeuwarden, den 31 Augustus 1846.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Leeuwarden*,

Gelet op de missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, van den 5 dezer, 1ste Afd. no. 2016, betrekkelijk de intrekking en buiten koersstelling van oude muntspecien, en wel *van de daalders of stukken van een gulden vijftig cents en van vijf schellingen*.

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de inwisseling van gezegde oude munt zal kunnen geschieden, *van Dingsdag den eersten tot en met Zaturdag den vijfden September e. k.*, alsmede op *Maandag* en *Dingsdag den 7 en 8 derzelve maand*, bij de Nederlandsche Bank en de Agenten van 's Rijks Schatkist en *tot den 7 September* bij de Ontvangers van 's Rijks geldmiddelen, op de gewone Kantoor-uren; — en voorts dat diezelfde muntspecien *met den 6 September aanstaande* niet meer in betalingen voor de Schatkist zullen worden aangenomen, noch door de Ingezetenen zullen behoeven aangenomen te worden; — en worden dezelve alzoo oplettend gemaakt, om van deze gelegenheid, tot verwisseling, gebruik te maken, ten einde voor te komen de schade, welke zoude kunnen ondervonden worden bij het, ter uitgave, aanbieden van meergemelde munt, *na den 7 September* 1846.

Leeuwarden, den 31 Augustus 1846.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. S. DE WAL.

ITALIE.

PALERMO, *den 10 Augustus.* Vrijdag des avonds, zou Syracuse door eene hevige aardbeving bezocht geworden zijn. Het schijnt, zoo verhaalt men hier, [illegible] bij die gelegenheid ingestort en ongeveer twintig [illegible] hebben. — Laatstleden is het [illegible] hier, voornamelijk aan de helling van den Pellegrino in de Villa Belmonte, juist op dien avond, een zeer sterk, naar het scheen onderaardsch gedruisch in de rigting van den Etna gehoord heeft. Intusschen is deze vulkaan in geene buitengewone beweging.

De hitte en droogte is verschrikkelijk. Aan de zuidkust van Trapani, Marsala en verder op tot aan Girgenti, gaat alles uit gebrek aan water te gronde; in een van gezegde plaatsen wordt een vaatje drinkwater met 3 tari betaald. Iederen avond bedekken dikke onweerswolken den hemel, reikhalzend ziet elk naar boven en wenscht eindelijk eenen verkwikkenden regen, zonder welken zelfs de wijnoogst, die tot nu toe nog de schoonste verwachtingen oplevert, geheel zal mislukken.

FLORENCE, *den* 17 *Augustus.* Bij Castignano (Toscaansche Maremma) heeft zich laatstleden Vrijdag den 14 dezer een nieuwe vulkaan geopend, tengevolge waarvan eene vreeselijke aardbeving schrik en rouw over een groot gedeelte des lands gebragt heeft. In Livorno moet een groot gedeelte der huizen eene belangrijke schade geleden hebben en zou een toren ingestort zijn. Te Pisa is de groote kerk St. Michele insgelijks ingestort en onderscheiden huizen hebben schade bekomen. Hier ter Stede was de aardbeving van weinig belang, hoewel altijd sterk genoeg, om de huisschellen in beweging te brengen. In Volterra hebben 18 gevangenen, door het instorten van een toren hun leven verloren; ook te Lucca moeten onderscheidene gebouwen sterk beschadigd en sommige ingestort zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 23 *Augustus.* Uit Kiel meldt men van den 21 dezer:

»Groot opzien baart in het geheele land de zoo even bekend gewordene afzetting van den stedehouder der hertogdommen, Prins *Frederik* van Sleeswijk-Holstein-Augustenburg. Die Vorst is uit al zijne militaire en burgerlijke functien ontslagen; zijne plaats als kommanderend generaal in de hertogdommen wordt voorloopig vervuld door den generaal-majoor *von Lutzow*, terwijl de aan het stadhoudenschap verbonden functien van opper-president der Sleeswijk-Holsteinsche regering aan den regerings-commissaris bij de stenden der hertogdommen, graaf *von Reventlow-Criminil*, opgedragen zijn. Men beschouwt dezen maatregel als den eersten stap tot eene ernstige verwezenlijking van het plan, om de hertogdommen met de Deensche monarchie geheel ineen te smelten. Tot dusverre vonden de bewoners dier gewesten er eene zekere geruststelling in, dat zij niet het hoogste gezag in de hertogdommen eenen prins bekleed zagen, die zijne echt-Duitsche denkwijze nooit ontveinsd had. Toen hij voor ruim vier jaren tot stadhouder benoemd werd, betuigden onze stenden hunnen dank aan den Koning daarvoor, dat die betrekking aan eenen inlandschen vorst opgedragen was. Daarentegen werden de Deensche drukpers en de Deensche stenden niet moede op zijne verwijdering aan te dringen, en dat deze thans heeft plaats gehad schijnt aan te duiden dat men op verdere maatregelen tegen de regten en de nationaliteit der hertogdommen bedacht is; dat wij stappen te gemoet mogen zien, waarbij de regering niet op de medewerking van den Prins-stedehouder meende te kunnen rekenen. Een definitive opvolger van den Prins is nog niet benoemd; waarschijnlijk wordt het de Kroonprins, dien de Deenen reeds meermalen voor die betrekking aangeprezen hebben. Gelijktijdig met den stedehouder is ook de hertog *Karel von Glücksburg* uit de betrekking van kommandant van het te Kiel in bezetting liggende jagercorps ontslagen; hij had, gelijk men weet, tegen den open brief geprotesteerd, omdat daarbij op zijne regten als agnaat inbreuk werd gemaakt; ongetwijfeld is dit de reden van zijn ontslag.

»Men ziet dagelijks het besluit ter bijeenroeping van de Sleeswijksche stendenvergadering te gemoet, die in den regel in October moet vergaderen; waarschijnlijk zal niet de graaf *Reventlow-Criminil* daarbij als commissaris fungeren, maar de graaf *Moltke*, die thans in hooge mate het vertrouwen des Konings geniet."

Van den 26*sten.* Den 23 dezer is de luchtreiziger *Green*, ten 7 ure des avonds, bij helderen hemel en onder eenen verbazenden toeloop van menschen te Berlijn opgestegen. Hij was vergezeld van twee personen, zoo men zegt, de graaf *van Schaffgotsch* en een Engelschman, genaamd *Kühnel*. Toevallig geschiedde de nederdaling te Grossbeeren, waar juist de gedenkdag gevierd werd van de overwinning, welke het Pruissische leger voor 33 jaren aldaar behaald had.

— Luidens eenen brief uit Gallicie van den 15 dezer, zouden in dit land andermaal zeer vermetele plannen van zamenzwering zijn ontdekt geworden. Men had drie Fransche emissarissen in handen gekregen, en papieren van het hoogste gewigt bij hen gevonden, benevens Poolsche proclamatien aan de boeren, waarin deze worden opgeroepen, om de vaan des oproers op te steken tegen de regering, welke hun de verdiende belooning voor hunne vroegere pogingen geweigerd had. Ook moeten in het groothertogdom Posen bewijzen zijn gevonden, dat zelfs de gevangen zittende ontevredenen, even zoowel als hunne aanhangers, nog altijd in gemeenschap staan met de emigratie.

HANOVER.

HANOVER, *den* 24 *Augustus.* Z. M. de Koning heeft aan schipper *Jacob Buijs*, te Texel, de gouden medaille van verdienste, en aan diens vijf matrozen *Dirk Buijs*, *Jan Buijs Janszoon*, *Frans Buijs*, *Cornelis Bredero* en *Gerrit de Jong*, de medaille van verdienste doen uitreiken, wegens het redden van schipbreukelingen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 26 *Augustus.* Aan het parlement is een belangrijk document voorgelegd, het is de vergelijkende tabel van de Britsche zeevaart van 1821 tot 1845. Hieruit blijkt welke groote ontwikkeling de koopvaardijvaart in Engeland in de laatste 25 jaren heeft ondergaan. In 1821 liepen 9201 schepen metende 1,520,104 ton de Britsche havens binnen; 8464 schepen metende 1,420,440 ton zeilden dezelve in dat jaar uit. In 1845 beliep het aantal binnenkomende 19,502 schepen, metende 4,185,273 ton, en dat der uitvarende 19,054 metende 4,134,387 ton; zijnde dus eene vermeerdering van 10,301 schepen met 2,665,169 ton die zijn binnen gekomen, en van 10,190 schepen, met 2,713,947 ton, welke zijn uitgezeild.

Van den 27*sten.* Laatstleden Zondag heeft de bekende *Joseph Czerski*, een van de voornaamste leeraars der Duitsch-Katholijken, alhier in de Drieëenigheidskapel gepredikt. De kapel was zoo vol als zij kon. De heer *Czerski* was in geestelijk gewaad gekleed en heeft met zeer veel welsprekendheid gesproken. Zijne rede, welke hij in het Duitsch deed, werd door den eerwaardigen doctor *Hershell* in het Engelsch vertolkt.

— De inschrijving ten behoeve van den heer *Cobden* bedraagt op dit oogenblik 68,650 £.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 25 *Augustus.* Gisteren werd de negende geboortedag van den graaf *van Parijs* gevierd.

Hoewel van eene teedere gesteldheid, laat de gezondheid van den graaf *van Parijs* niets te wenschen over. Hij is van eene rijzige gestalte en men herkent in hem de trekken zijns vaders; zijne studiën zijn reeds ver gevorderd en hij drukt zich gemakkelijk uit in het fransch, duitsch en italiaansch.

— De algemeene vergadering der vereeniging voor het vrije handelsverkeer, zal onder voorzitting van den hertog *d'Harcourt*, aanstaanden Vrijdag den 28sten, geopend worden.

— In den morgen van 17 Augustus, kwart voor zeven ure, heeft zich te Praroman (dep. der Jura) een schok van aardbeving zeer duidelijk doen gevoelen; de rigting was van het Zuid-Westen naar het Noord-Oosten; de duur was vier seconden. Een dof geloei, gelijk aan dat van eenen hevigen wind, deed zich in de verte hooren. Een brief uit Rue, in het kanton Freiburg, meldt dat die schok zich ook daar heeft doen gevoelen.

— Een brief van Livorno, uitgegeven in de *Gazetta Piemontese* van 17 Augustus, deelt bijzonderheden mede nopens de aardbeving, die in Toscanen heeft plaats gehad. In den namiddag van den 15den geraakte de aarde langzaam in eene golvende beweging, welke binnen weinige oogenblikken buitengewoon hevig werd, daarop daalde de grond alsof er eene [illegible] plaats [illegible]

begonnen van zelve te luiden en bijna alle meubelen vielen in de huizen om. Toen hielden de schokken op, maar herhaalden zich gedurende den nacht nog driemaal. Bijna alle inwoners namen de vlugt naar het land.

— Het geding tegen *Joseph Henrij* is heden voor het hof der Pairs geopend, maar schijnt de publieke deelneming slechts weinig gaande te maken, te naauwernood waren er eenige weinige toehoorders. In zijne antwoorden heeft *Henrij* beweerd, dat hij wel op den Koning geschoten heeft, maar hem niet heeft willen dooden, en geeft tot bewijs, dat hij geene poging gedaan heeft om zich een intrée-billet in den gereserveerden tuin te verschaffen, waar hij veel nader bij Z. M. geweest zou zijn. Ondertusschen erkent hij, in zijne pistolen, welke de geweermaker op zijn verzoek met los kruid geladen had, te huis de lading versterkt te hebben. Als drijfveer zijner daad geeft hij thans op, zijne zucht om de doodstraf te doen afschaffen.

— Over de huwelijksquestie der Koningin voeren de Madridsche dagbladen een aanhoudenden strijd, zoodat men volstrekt niet meer weet waaraan zich te houden; want hetgene het eene blad heden zegt, spreekt een ander morgen weder tegen, en inmiddels is nog niets officieel bekend. Het dagblad *Heraldo* van den 20 dezer zeide, dat de Cortes bijeen geroepen zullen worden, ten einde mededeeling te erlangen van het op handen zijnde huwelijk der Koningin.

NEDERLANDEN.

'sHERTOGENBOSCH, *den 26 Augustus.* Van eene goede zijde zijn wij onderrigt en is ons als officieel medegedeeld, dat te 'sGravenhage uit Rome het besluit is aangekomen, dat Mgr. *Grooff* niet weder naar de O. I. zou terugkeeren.

'sGRAVENHAGE, *den 26 Augustus.* Heden middag zijn HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. Prins *Alexander*, uit deze residentie naar Rotterdam vertrokken, ten einde zich van daar naar buitenlands te begeven, en gelijk vroeger gemeld is, de Koning naar Weimar enSeleziën, en de Koningin en de Prins naar Italie.

— Men verneemt, dat het Z. M. dezer dagen behaagd heeft, in den adelstand te verheffen, den Majoor *J. G. W. Merkes van Gendt*, dienstdoend adjudant des Konings, en hem het praedicaat van *Jonkheer* te verleenen.

— Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer, no. 61, is tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw bevorderd de luitenant-generaal, adjudant van Z. M. in buitengewone dienst *J. A. H. de la Saraz*, minister van buitenlandsche zaken.

— Bij Zijner Majesteits van den 22 dezer, no. 96, is benoemd tot substituut-griffier bij het provinciaal geregtshof in Noord-Holland mr. *A. van Eijk Bijleveld*, thans advocaat te Amsterdam.

— Bij besluit van den 24 dezer, no. 66, heeft Z. M. aan *G. P. C.* baron *van Heeckeren* op zijn verzoek eervol ontslag verleend uit de betrekkingen van lid der provinciale commissie van onderwijs in Gelderland en schoolopziener in het derde school-district dier provincie, onder dankbetuiging voor de veeljarige getrouwe diensten in die betrekkingen aan het schoolwezen en den lande door hem bewezen.

— *Van den 28sten.* Uit het uitvoerig algemeen verslag wegens den staat der Maatschappij van Weldadigheid en dien harer Kolonien over 1845, het 28ste dienstjaar, den 2 Junij ll., door de permanente commissie aan de hoofd-commissie dier maatschappij uitgebragt, blijkt onder anderen, dat de maatschappij bij voortduring in de gelegenheid is geweest aan hare verpligting tot opneming van personen in hare koloniale inrigtingen, als gevolg der overeenkomsten, door haar met de Regering en verdere besturen aangegaan, of der door de leden bijgedragen gelden, te voldoen.

Uit een der overgelegde en bij het verslag gevoegde staten blijkt, dat de bevolking der koloniën, die op den 1 Januarij 1845 bedroeg 9825 zielen, op den 31 December van dat jaar 10,331 zielen sterk was. Het aantal nieuw opgenomenen in de gewone koloniën bedraagt 216, onder welk getal begrepen zijn 20 huisgezinnen, te zamen 120 hoofden tellende, die uit de contributie der leden van de maatschappij, bij nieuwe plaatsing of vervanging, gevestigd zijn. Het geheele aantal bedelaars kolonisten, op den 31 December 1845 in de onderscheidene gestichten aanwezig, beliep 4223. Het gedrag der kolonisten, leverde, over het algemeen, weder redenen van tevredenheid op.

AMSTERDAM, *den 28 Augustus.* Z. M. heeft benoemd bij 's rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht: den heer *J. F. Kerst*, eerste officier van gezondheid der 2de klasse, tot kommandeur, en de heeren *L. J. Persille*, *J. Hessink Jansen* en *A. W. van Hasselt*, officieren van gezondheid der 2de klasse, tot ridders van de orde der Eikenkroon.

— Wij vernemen met genoegen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, aan den heer *J. R. Matthijssen*, portret- en tableau-de-genre-schilder, de gunst te verleenen, Hoogstdeszelfs portret te vervaardigen. Gelijk men weet, heeft Z. M. van dien verdienstelijken kunstenaar reeds eene schilderij voor Hoogstdeszelfs kabinet aangekocht, tijdens Zr. Ms. jongst bezoek te Leeuwarden.

ROTTERDAM, *den 26 Augustus.* Heden namiddag, omstreeks vijf ure, zijn HH. MM. de Koning en Koningin, onder militaire honneurs van een detachement mariniers, alhier op 's Rijks werf aangekomen, zijnde Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden een uur vroeger op de werf gearriveerd.

HH. MM. en Z. K. H. hebben zich dadelijk ingescheept op de stoomboot no. 22 der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij en de reis naar boven aanvaard, onder een koninklijk saluut en paraderen van Zr. Ms. brik *Pegasus*, en het paraderen van Zr. Ms. stoomschip *Batavia*, beide op stroom liggende. Het gevolg van HH. MM. heeft zich in de Boompjes ingescheept, alwaar de rijtuigen almede zijn ingenomen, waarop de stoomboot no. 22 zich voor het westerhavenhoofd der werf heeft geplaatst.

Van den 27sten. Heden middag ten half twee ure kwam alhier van 's Gravenhage H. M. de Koningin-Weduwe van Groot-Brittannie aan en werd door het koninklijk stoomjagt *de Leeuw*, onder salutschoten van het wachtschip *Pegasus*, van de rijks-werf gebragt aan boord van den *Black Eagle*, waarmede H. M. de reis naar Engeland heeft voortgezet.

HAARLEM, *den 26 Augustus.* De wedloopen, op den 5 en 7 September, bij Zandvoort te houden, schijnen ook dit jaar, allezins te zullen voldoen. Op den eersten dag zijn ingeschreven, voor No. 1, prijs *f* 1200, — zeven inlandsche paarden; — No. 2, vier premien van *f* 100, vijf tweejarige paarden; — No. 3, prijs *f* 1200, zes Engelsche paarden; — No. 4, vier paarden, bereden door heeren, in den draf; No. 5, prijs eene zilveren vaas (voor dit nommer is de deelneming nog open tot twee dagen voor den wedloop); — No. 6, zes paarden voor het draven op de lange baan; — No. 7, *f* 200, zeven inlandsche paarden, bereden door landbouwers, hunne zonen, of knechten.

Ook de tweede dag belooft niet onbelangrijk te zijn. Voor no. 1, prijs *f* 1200, zijn zes inlandsche merriën ingeschreven; no. 2 vijf premiën van *f* 100, negen veulen-merriën, gevolgd door hare veulens; no. 5, premie *f* 200, een span driejarige inlandsche paarden; no. 6, prijs *f* 400, voor ongeoefende inlandsche paarden, eenmaal de baan af te loopen, en over drie hindernissen te springen, is de deelneming open tot 1 September. Voor no. 7, prijs *f* 500, harddraverij, op de oude gebruikelijke wijze, zijn zeven met lof bekende paarden verbonden.

Het aantal paarden, aan landbouwers toebehoorende, welke ditmaal mededingen, bewijst, dat het doel van dit genootschap meer en meer wordt begrepen, en dat de aangewende pogingen vruchten beginnen te dragen. — Reeds worden elken ochtend een twintigtal paarden op den grond van de renbaan geoefend.

ZWOLLE, *den 24 Augustus.* Wij verblijden ons van goederhand het berigt ontvangen te hebben, dat de uitkomsten, welke het onderzoek der Overijsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart, naar het aanwezen van Bentheimer steen in den omtrek van Losser heeft laten doen, allen twijfel doen wegvallen, of deze steensoort werkelijk op onzen bodem aangetroffen wordt, daar men reeds op 5 voet onder de bouwaarde op eene steenlaag gestuit is, welke niet meer door de schop konde bewerkt worden. Deze steen, aan de lucht en het licht blootgesteld, verliest spoedig zijne gele kleur, en neemt in hardheid toe. Op tien voeten diepte treft men de eigenlijk harde steenlaag aan, van boven met eene korst ijzererts bedekt. In deze laag heeft men nog slechts met te boren, zes voeten diep kunnen indringen, en bevonden, dat de hardheid van den steen gestadig vermeerdert. Natuurlijk kan men over de dikte en uitgestrektheid der lagen nog niet anders dan op wetenschappelijke gronden gissen, doch de gesteldheid van het terrein doet gunstige denkbeelden hieromtrent vormen, terwijl met het onderzoek zelf volijverig wordt voortgegaan.

LEEUWARDEN, *den 31 Augustus.* Laatstleden Vrijdag zijn alhier in het Gouvernementsgebouw publiek aanbesteed de vroeger aangekondigde werken tot uitbreiding van de strafgevangenis alhier en tot daarstelling van daarmede in verband staande veranderingen tot verbetering der bestaande gebouwen. Van dezelven is aannemer geworden de Heer *P. J. van der Wal*, Metselaar en Timmerman alhier, voor de som van *f* 19,000.

— Bij besluiten van den 19 dezer, nos. [illegible] heeft Zijne Majesteit uit [illegible]

Tot secundus van den quaestor-generaal der synode, den heer Jan Jacob [illegible] ouderling te Amsterdam; en tot secundus van den secretaris der synode, den heer *H. P. Timmers Verhoeven*, th. dr. en predikant te 's Gravenhage.

— Bij Zijner Majesteits besluit van 23 dezer, no. 42, is tot procureur bij het provinciaal geregtshof van Groningen en der arrondissements-regtbank aldaar benoemd mr. *J. L. Schaap*, thans advocaat te dier stede.

— Z. M. heeft aan den heer *A. Lipkens*, staatsraad in buitengewone dienst, op verzoek eervol ontslag verleend uit zijne betrekkingen van adviseur in zaken van werktuig- en scheikunde bij het departement van binnenl. zaken en van directeur der koninklijke academie te Delft, onder dankzegging voor de langdurige en belangrijke diensten door hem aan den lande bewezen; aan den 2den luit. adjudant *W. H. von Ziegesar*, van het 2de regiment dragonders, op verzoek, onder toekenning van den rang van 1sten luit. met den 1 October aanstaande eervol ontslag uit den dienst verleend; aan den voormaligen 2den luit. kwartiermeester *C. F. van Ghert* het pensioen toegekend, en aan den 1sten luit. *P. L. Tichler*, van het 3de regiment infanterie, op verzoek, almede het pensioen verleend, met vergunning aan denzelven tot het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van het wapen waartoe hij het laatst heeft behoord; en overgeplaatst bij de bataillons jagers van het regiment grenadiers en jagers, den 2den luit. *A. W. P. Weitzel*, van het 6de regiment infanterie; bij het 3de regiment infanterie, als 1sten luit. *A. L. van Loon*, tot dusver 1ste luit. zonder bezwaar der schatkist, bij het regiment grenadiers en jagers.

199STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

20ste Lijst. No. 7049, een prijs van *f* 25,000.
21ste Lijst. No. 7260, een prijs van *f* 1000.
22ste Lijst. No. 3372, een prijs van *f* 1000.
23ste Lijst. No. 4847, een prijs van *f* 1000.
24ste Lijst. No. 2409, een prijs van *f* 1500.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: 22 Augustus. H. G. Pot, *Catharina Elisabeth*, Memel, klaphout; K. de Jong, *Eendracht*, Schotland, steenkolen. 23 dito. E. G. Boekhout, *Anna Elisabeth*, Dantzig, hout; J. G. Munneke, *Wilhelmina Hendrika*, Leith, steenkolen. 24 dito. H. A. Brouwer, *Elsiena*, Noorwegen, hout; J. O. Stuit, *Barend*, Umea, teer; A. B. Drok, *Middelstein*, Noorwegen, hout; A. Brownless, *Magnet* (*S.*), Londen, huiden en geweren of ijzerwerk; R. Lovius, *Onderneming*, Oudsoen, hout. 25 dito, P. P. Dijkstra, *Drie Gebroeders*, Laurvig, hout; W. J. Hilbrands, *de Vrouw Wendelina*, Abedor, steenkolen. 26 dito A. H. Oldenburger, *Gustaaf*, Newcastle. steenkolen; B. de Groot, 3 *Gezusters*, Noorwegen, hout; H. W. Nevill, *Rapid* (*S.*), Londen, steenkolen. 28 dito. J. D. Visser, *Maria*, Noorwegen, hout; I. de Boer, *Willem*, Noorwegen, hout.

Vertrokken: 22 Augustus. H. W. Nevill, *Rapid* (*S.*), Londen, boter, runders, schapen enz. 24 dito. M. E. van der Veen, *Vrouw Anske*, Stockton, cichorei. 26 dito. S. Dekker, *Onderneming*, Noorwegen, ballast, A. Brownless, *Magnet* (*S.*), Londen, boter en vee. 27 dito. H. H. Wolker, *Gebina*, Koningsbergen, pannen; J. H. Cappen, *Concordia*, Noorwegen, pannen en ballast; H. B. Disneij, *Northam*, Londen, boter.

MENGELWERK.

LEEUWARDEN.

(*Vervolg van No.* 66.)

Na dien tijd bleef *Leeuwarden* geheel onder de Regering der Staten van de Provincie Friesland, zonder dat er veel merkwaardigs is voorgevallen, tot in het jaar 1672, gedurende welk jaar het ook hier, gelijk alom in de provincie, zeer onrustig was. Men vernam hier naauwelijks den gevreesden voorspoed der Fransche wapenen, of de doelisten begonnen in allen ijver te vergaderen, om de Regering, die nu, wegens de afwezigheid der Militie, haar wettig gezag niet beschermen kon, met allerlei voorstellen lastig te vallen. Doch op den zeven en twintigsten September brak het oproer het eerst in volle kracht uit, dewijl op dien dag, niet alleen door de Gecommitteerden tot de reforme, op eene vrij geweldige wijze, eene Vergadering der Heeren Staten gevorderd, maar ook, zoodra deze vergaderd waren, het Landshuis door de gewapende burgerij bezet werd, zoodat er niemand op noch af kon. De Heeren *de Blau* en *Hagius*, zijnde gecommitteerd door de burgerij van *Leeuwarden*, drongen toen met geweld in de kamer van Oostergoo, en eischten eene volkomene goedkeuring der door hen voorgestelde punten, met bijvoeging, *dat, zoo de Heeren het niet vrijwillig deden, men het hen zou doen doen.* De Heeren gingen toen in hunne kamers; doch hadden geen tijd om hunne zaken behoorlijk te overleggen, wegens het onophoudelijk geroep en gedreig der hollende burgerij, aan de deuren roepende: *Resolveert, en maakt een einde of wij maken het* enz.; hetwelk van dat gevolg was, dat de Staten alles, wat door de Gecommitteerden was voorgesteld, met opmerkingen van verschillenden aard, die met elkander volkomen in tegenspraak waren, moesten goedkeuren. Voorts matigde zich de Regering van *Leeuwarden* de magt aan, om alle Leden der Staatsvergadering, drie of vier weken lang, binnen *Leeuwarden* opgesloten te houden, door middel der gewapende burgerij aan de poorten, die niet alleen geenen enkelen afgezondene ten landsdage doorliet, maar ook alle schuiten en wagens ten naauwkeurigste onderzocht, opdat er vooral niemand mogt ontkomen. Ondertusschen hadden de meergemelde Heeren het te *Leeuwarden* zeer onaangenaam, dewijl men zich niet ontzag hen dagelijks op straat door allerlei bedreigingen te beleedigen, waarom de meest gehaten onder hen zich sluipswijze aan deze geweldenarijen onttrokken en zich gezamenlijk naar Sneek begaven, alwaar zij meenden, met even goed regt, de Staten van den Lande te kunnen vertegenwoordigen, als te *Leeuwarden.* Zoodra zij hier zitting hadden genomen, werd er een brief aan de Regering van *Leeuwarden* afgevaardigd, behelzende een voorstel om de zaken in der minne bij te leggen; doch dit voldeed geenszins aan de verwachting, naardien die van *Leeuwarden* deze niet genoegzaam voltallige vergadering voor onwettig hielden, en daaraan een schamper antwoord gaven, hetwelk open en onbeantwoord aan de Schrijvers teruggezonden werd. Die van *Leeuwarden* vereenigden zich inmiddels met de meeste Gedeputeerden der overige Steden en zulke Heeren uit den Lande, welke hunne partij waren toegedaan, tot eene afzonderlijke Staatsvergadering te *Leeuwarden*, geheel gesteld tegen die van Sneek. Deze twee tegengestelde Staatsvergaderingen namen allerlei strijdige raadsbesluiten, welke zij zoo hardnekkig volhielden, dat zij er niet zouden zijn afgeweken, al had er ook 's Lands welzijn aan gehangen. Zoodanig een gedrag was voorzeker thans gevaarlijker dan ooit, dewijl de Bisschop van Munster, nu van Groningen afgetrokken, op zijne luimen lag, om de Friesche posten, die zeer trouwhartig door den Stadhouder werden bewaard, te overrompelen. De Heeren Staten-Generaal vonden derhalve noodig, om uit naam van hen en *Willem*, Prins *van Oranje*, eene Commissie herwaarts te zenden uit hun midden, geschikt om, met den Stadhouder van Friesland, de zaken tot eene gunstige bevrediging te brengen, en, nadat dit volbragt was, een nieuw reglement van Regering, tot wederzijds genoegen van den Souverein en de Ingezetenen, te ontwerpen. Deze Heeren Middelaars waren: Prins *Hendrik Casimir van Nassau* en de Heeren *R. van Molenschot*, *M. van Crommon*, *Jan van Eck* en *Allart Pieter van Jongestal.* Zij deden in het eerst vele vergeefsche pogingen, om een middel tot bevrediging te vinden; doch bragten het eindelijk zoo ver, dat de leden der tegenstrijdige Vergadering aannamen, op den negentienden Januarij des jaars 1673, bij elkanderen te Leeuwarden, Staatsgewijze, te vergaderen. Die tijd gekomen zijnde, werd de Vergadering, door den Heer *van Molenschot*, met eene welsprekende redevoering geopend, en daarin den beklagelijken toestand van 's Lands zaken, met de middelen van redres op de treffendste wijze voorgesteld. De gewigtige punten van den Landsdag werden toen overwogen, die vooral, ten opzigte der noodzakelijke zware petitiën, eene buitengewone aandacht vorderden. Daarna werd door de Heeren Middelaars, op den 22 Februarij, het ontwerp van een Reglement in Ordonnantie reformatoir overgegeven, om in het vervolg te dienen tot eene vaste en altoosdurende Wet, naar welke zich een ieder zou hebben te regelen, bestaande uit 105 artikelen, welk reglement, hoewel vele nuttige zaken bevattende, en ofschoon toen ter tijd aangenomen, nooit, volgens den eisch der Friesche Constitutie, is geresumeerd geworden, gelijk volstrekt noodzakelijk was, om daarom kracht van Wet te geven. Door deze maatregelen werd echter eindelijk de rust in *Leeuwarden* en in geheel Friesland hersteld.

In 1748 had *Leeuwarden* ook een ruim deel aan de [illegible] Provincie Friesland [illegible] en zich [illegible] Gelijk [illegible] bij de [illegible]

Kommandant; zijnde dit, als een fraai stukje, onder het slaan der trommels en het spelen op de fluit, ten uitvoer gebragt. Het reden was men toen in de Stad beducht, dat ook door de hollende Vlietsters en andere buitenlieden eene gelijksoortige rol zou worden gespeeld, waarom besloten werd dat er een geheel espel der burgerij, met geladen geweer, zou waken, benevens eene sterke patrouille van der Staten Garde. Dan desniettegenstaande had zich, reeds vóór het sluiten der poorten, een aanzienlijk getal buitenlieden in de stad begeven, terwijl ongeveer 25 anderen, in den avond, bij de Hoeksterpoort, met eene aldaar liggende jaagschuit, overvoeren, en de wallen beklommen, waarna een Opzigters-huisje, onder het gewone veldmuzijk, werd afgebroken, en vervolgens de vijf overigen, zoo dat dien nacht te een uur alles was verrigt, en de Vlietsters terug keerden, zoo als zij gekomen waren. Op den 31 begaven de voornoemde helden zich wederom, des avonds laat, in de Stad, bijna op dezelfde wijze, en verbraken toen de sloten van de molens, gelijk ook de ketenen van de molens der grutters, die, volgens de landswet alleen van des morgens ten zes ure tot in den avond ten zes ure, mogten malen, wordende de molens telkens op dien tijd door de Opzigters geopend en gesloten; terwijl zij den Gortmakers toestonden, zoo lang en zoo veel te malen als zij wilden en de molenaars bevolen geene cedels te halen bij de Collecteurs, met bedreiging van in zulke gevallen de molens te zullen vernielen. Eene gelijksoortige rol werd te zelfden tijde gespeeld door de geheele Provincie, en dus het gemeen, voor eenen tijd, van den drukkenden last op het gemaal verlost.

Wegens de nijpende armoede, veroorzaakt door den strengen winter van het jaar 1740, had de Regering van *Leeuwarden* zich verpligt gevonden, de huren der huizen en landen, onder haar regtsgebied staande, met eene belasting van eenen halven stuiver op den gulden, ten voordeele der armekas, te bezwaren. Deze last was, naar het oordeel der menigte, te zwaar, terwijl eenigen het valsch gerucht uitstrooiden, dat de Heeren die penningen tot hun eigen gebruik besteedden, waaruit ras eene bedreiging geboren werd, dat, zoo de Regering dezen last niet vernietigde, de huizen dergene, welke die hadden ingesteld, zouden worden omvergehaald. Om deze reden besloot de Regering, tot voorkoming van verdere onheilen, die belasting af te schaffen, gelijk op den 31 Mei 1748, bij afkondiging, werd bekend gemaakt.

Ondertusschen was te *Leeuwarden* aangekomen eene bezending van zeven en vijftig Gecommitteerden der stad Harlingen, welke, behalve het afschaffen der algemeene havenpachten, en nog eenige bijzondere, de stad Harlingen alleen betreffende, vorderden, dat het Erfstadhouderschap, in het doorluchtige huis van Oranje en Nassau, zoowel in de vrouwelijke als in de mannelijke linie mogt worden vastgesteld, gelijk reeds in Holland was geschied, en met dezelfde proëminentien en regten; als ook, dat den Stadhouder magt zou worden gegeven, om de misbruiken in het stuk der stemming, enz. te verhelpen. Aan de eerste verzoeken werd, door de niet voltallig vergaderde leden van Staat, aanstonds, en aan de overigen op den 5 Mei daaraanvolgende voldaan. Gedurende dien tijd hadden insgelijks de Grietenijen en de overige Steden van Vriesland hunne Gecommitteerden tot herstel van 's Lands zaken benoemd, welke allen, op den 5 Junij, in de Groote Kerk van *Leeuwarden* vergaderden, alwaar zij het gunstig besluit der Heeren Staten, op de voorgemelde en eenige andere punten vernamen en verder uit iedere Grietenij en Stad twee Gecommitteerden benoemden, ten einde deze met elkanderen, den 10 Junij, des morgens ten negen ure, op den Stads Schutters-doelen mogten vergaderen, en aldaar raadplegen over alles, wat verder tot redres van 's Lands zaken dienstig zou worden geoordeeld. Wij zullen er hier niets anders van zeggen, dan dat zij eene groote menigte van punten vaststelden, gedeeltelijk zeer goed, doch gedeeltelijk ook zeer bedenkelijk; waarom de Heeren Staten ze niet wilden goedkeuren, dan op deze voorwaarden: dat er het goeddunken van den Heer Erfstadhouder op zou moeten worden ingewonnen. Doch dit was geenszins de meening der Doelisten, waarom zij zich niet ontzagen, de Hooge Regering met dreigende voorstellen lastig te vallen, die echter op niets uitkwamen, dewijl de Erfstadhouder inmiddels een aantal militie in de Provincie zond om de algemeene rust te herstellen, die toen verder door zijn Reglement-Reformatoir werd bevestigd.

Gedurende de voornoemde zittingen op den Doelen, viel er nog een geweldig oproer te *Leeuwarden* voor, op den 26 Julij, dat zijn oorsprong nam uit de belasting van het passagie-geld, in 1744 tot drie stuivers gesteld voor ieder, die zich buiten de Provincie wilde begeven. Van den beginne af was er al, inzonderheid onder het scheepsvolk, eene groote onwilligheid in het betalen dezer heffing bespeurd, zoodat velen deswege gedagvaard en geboet moesten worden, door het Collegie der Heeren Gedeputeerden. Thans kwam eene menigte dezer lieden het betaalde terug eischen van den Lands Fiskaal, onder voorwendsel dat die boete ten onregte was betaald geworden, hetwelk ook eenige anderen deden, die wegens sluikerij, enz. waren beboet. In het eerst gaf de Fiskaal de boeten zonder tegenzeggen terug, ter voorkoming van opschudding: doch daar kwamen er zoo veel, dat hij geene gereede penningen meer voorhanden had. De Fiskaal klaagde derhalve aan het Provinciaal Hof, hetwelk twee dier oproerlingen, welke met zoodanige eischen opkwamen, deed gevangen nemen, — doch hieruit ontstond zulk eenen geweldigen opstand, dat de Heeren Raden genoodzaakt werden, nog dienzelfden avond, te tien ure, te vergaderen, en de gevatte personen onder borgtogt te ontslaan. Nadat alle onrust, door het ontzag voor het krijgsvolk, gestild was, werd er eene algemeene amnestie of akte van vergetelheid, wegens het gepleegde, afgekondigd. Dus werden deze lieden toen ook niet verder in regten betrokken, en de openbare rust hierdoor hersteld.

(*Het Slot volgt*).

Curatoren der Latijnsche School te Bolsward, maken bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat met het ONDERWIJS op genoemde School weder een begin gemaakt zal worden Dingsdag 15 September e. k., en dat Leerlingen die tot hetzelve wenschen toegelaten te worden, zich vóór of op den 10 dier maand vervoegen moeten tot den President-Curator den Heer J. VAN DER VEGT.

EXTRACT.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 30 Junij 1846, op de expeditie behoorlijk geregistreerd), is verklaard dat er regtsvermoeden van het overlijden van *SIKKE JOHANNES*, laatstelijk woonachtig te *Kollum*, bestaat sedert den *zestienden September achttien honderd elf*.

Voor Extract conform,
R. ATTEMA, *Procureur*.

*** Getrouwd:
Haarlem, Jhr. Mr. C. J. SPEELMAN, en
den 21 Augustus 1846. E. W. S. ENSCHEDÉ.

*** Ondertrouwd:
Beetgum, P. GERBRANDA, en
den 25 Augustus 1846. ANTJE K. HOFSTRA.
Eenige kennisgeving.

HARLINGEN, den 26 Augustus 1846. Getrouwd: L. HOUTSMA, en
Eenige kennisgeving. J. POPTA.

*** Getrouwd:
W. BLEEKER, en
A. VEEN.
Sneek, H. VEEN, en
den 26 Augustus 1846. H. N. ADAMA, *van Leeuwarden*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER AUKJE NIJLAND, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 27 Augustus 1846. G. A. DE KOE.
Deze diene zoo wel voor bijzondere als algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON C. P. LEENSMA, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 30 Augustus 1846. T. GREIDANUS.

*** Mijne geliefde Echtgenoote A. C. GORTER, beviel heden van eenen ZOON.
Leeuwarden, den 31 Augustus 1846. E. BLOEMBERGEN.

*** Gods wijsheid nam de jongste onzer Lievelingen, CHRISTIAAN MARIUS, in wiens leven wij ons acht weken mogten verheugen, weder tot zich. Dankbaar voor zijn kortstondig bezit, treuren wij bij zijn gemis, als dezulken die gelooven en hopen.
[illegible] J. T. H. HUGUENIN, *V. D. M.*
[illegible] E. [illegible] HUGUENIN, [illegible]

*** Heden overleed, na een langzaam afnemen van krachten, onze waarde Vader SIEBREN SAKES VAN ANDRINGA, in den ouderdom van 63 jaren en ruim 9 maanden.
Lemmer, K. S. VAN ANDRINGA.
den 28 Augustus 1846. *Mede uit naam mijner Zusters.*

*** Heden morgen overleed onze geliefde Dochter LUTSKE, in den ouderdom van zeventien jaren en ruim zes maanden.
Leeuwarden, S. WIGERSMA.
den 24 Augustus 1846. M. SNETHLAGE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden namiddag ten twee ure overleed tot onze droefheid, na eene ongesteldheid van eenige dagen, onze geliefde Schoonmoeder en Moeder CATHARINA H. NIKKEL, Wed. DAAM REIDEMAKER, in den ouderdom van 71 jaren en circa 8 maanden, sedert bijna 35 jaren Vroedvrouw alhier. Schoon dankbaar voor haar langdurig bezit, valt ons echter haar verlies smartelijk, doch hopen wij dat haar sterven haar gewin mag geweest zijn.
Lemmer, ZACH. HELMERS.
den 24 Augustus 1846. L. HELMERS, geb. REIDEMAKER.
Dienende tot algemeene kennisgeving.

*** Ons eenig geliefd Kind werd ons heden onverwacht door den dood ontrukt, in den ouderdom van 1½ jaar.
Franeker, M. POOK.
den 26 Augustus 1846. S. POOK, geb. BUWALDA.

*** Heden morgen overleed, tot onze groote droefheid onze geliefde Vader ATE HIDDES HIDDEMA, voormalig Kastelein alhier, in den gezegenden ouderdom van bijna 84 jaren. Dankbaar voor zijn langdurig bezit, geven wij door deze kennis aan zijne menigvuldige Vrienden en Bekenden.
Rauwerd, E. B. HOEGSMA.
den 28 Augustus 1846. E. A. HIDDEMA.

De Prijs der BOTER te *Leeuwarden*, den 28 Augustus 1846, *f* 40,50 à *f* 42,00. KAAS *f* 22,50 à *f* 29,00.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 28 Augustus 1846, *f* 42,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 29 Augustus 1846.

					Gebl.
NEDERLAND.					
Werk. Schuld	2½	pCt.	60¼	60¾	60 $\frac{9}{16}$
Dito dito ..	3	»	72¼	72¾	72½
Dito dito ...	4	»	94½	94¾	94⅝
Amort.-Synd.	3½	»			
Handel-Maats.	4½	»	174¾	175¼	175
O. I. Leening	4	»			
BELGIE.					
bij Banc. Belge.	2½	»			
d° *R.* en Volksv.	2½	»			
SPANJE.					
L.b. *Ard.* van 85 £	5	pCt.	20¼	20½	20⅜
Dito onbep. Stuk.	5	»	19¾	20¼	
Dito..........	3	»			
Ardoin Coupon......			19¾	20	

PORTUGAL.					
Neg. te Londen	3	pCt.	45¾	46¼	46
Binnenl... .	5	»			
RUSLAND.					
1798, 1816...	5	pCt.			
1828, 1829....	5	»	105¾	106¼	106
Dito bij *Hope.*	4	»	90¾	91¼	91
Dito bij *Stiegl.*	4	»	88¾	89¼	89
AMERIKA.					
Oblig	6	pCt.			
Bank-Actien.			5	5¼	5⅜
OOSTENRIJK.					
Metaliek......	5	pCt.			
W.B. bij *G.&Co.*	5	»	104	104½	
BRAZILIE.					
Obl. te Londen	5	pCt.	89½	90	

Brazil. 1839 £ 100, 86½, 87, 86¾; dito 1843 £ 100, 87¼, ¾, ½; Mexico 24½, 25, 24 $\frac{11}{16}$; Venezuela 43¾, 44¼, 44.

Binnenlandsche fondsen waren willig gestemd; Handelmaatschappij prijshoudend. Spaansche fondsen waren op de hooger koersen van Londen gevraagd, en met levendigen handel williger; Coupons mede iets beter; Portugal en meerendeels de overige buitenlandsche waren iets hooger in prijs. — De vermindering van ½ pct. der discompto aan de Bank te Londen, werkte algemeen gunstig op de markt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, maken bij deze bekend, dat de JAARMARKT alhier, dit jaar een aanvang zal nemen op Dingsdag den 8 September e. k. en eindigen op Maandag den 21 daaraanvolgende, alsmede dat de PAARDENMARKT, dit jaar invalt op Dingsdag den 8 September. Gevende hierbij te kennen, dat er gedurende de Kermis geene Bedelaars, Rijfelaars, Hazardspelen of Spelen om gewin van geld zullen worden toegelaten.
Workum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 29 Augustus 1846. C. TROSTE.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. H. VAN WETZINGA, *Secretaris*.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OOSTDONGERADEEL roepen door deze ten verzoeke der Kerkvoogden op, de Hervormde Floreenpligtigen van het dorp *Metslawier*, om te compareren in hunne Dorpskerk op Dingsdag den 15 September 1846, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan, ten gevolge tusschen beide opgekomene omstandigheden, nader in overweging te nemen den op den 8 Augustus ll. opgemaakten Staat van Begrooting in ontvangst en uitgaaf der Kerkelijke administratie van genoemd dorp over het jaar 1847.
Metslawier, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 27 Augustus 1846. S. VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
P. HELDER, *L. S.*

DE GRIETMAN VAN MENALDUMADEEL, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de zoogenaamde OUDE VAART, loopende van af den Westkant van Menaldum over den dorpe Schingen in de Peinzervaart, ten gevolge derzelver Slatting, voor de Scheepvaart is gesloten van af den 3 September e. k.
Beetgum, den 28 Augustus 1846.
G. F. BR. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL, convoceren bij deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om te compareren in de respective Dorpskerken, als die van:

Suawoude,	op Woensdag den 9 September 1846,	des voormiddags	9	ure.
Tietjerk,	———		10½	—
Rijperkerk,	———	namiddags	1	—
Hardegarijp,	———		2½	—
Eernewoude,	op Donderdag den 10 ———	voormiddags	10	—
Garijp,	———	namiddags	1	—
Eestrum,	op Maandag den 14 ———	voormiddags	9	—
Oostermeer,	———		11	—
Suameer,	———	namiddags	1½	—
Bergum,	———		4	—
Giekerk,	op Dingsdag den 15 ———	voormiddags	9	—
Wijns,	———		11	—
Oenkerk,	———	namiddags	12½	—
Oudkerk,	———		2	—

Ten einde: 1°. de Rekeningen der Kerkelijke Administratien dienst 1845 op te nemen en bij welbevinding te sluiten; 2°. de Begrootingen voor den dienst van 1847 vast te stellen; 3°. Kerkvoogden te benoemen voor de op den eersten Januarij 1847 afgaanden; 4°. te delibereren en te besluiten op zoodanige onderwerpen, welke alsdan ter tafel mogen worden gebragt; en wel in het bijzonder, die van *Oostermeer*, omtrent eene te geven bijdrage voor de thans gedaan wordende Reparatien aan den Toren aldaar.
Bergum, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 28 Augustus 1846. H. B. v. SMINIA.
Ter ordonnantie van dezelven,
MR. A. FERF.

TURF.

ARMVOOGDEN van Ee, gedenken op Donderdag den 3 September [illegible] te besteden: Het leveren van pl. m. [illegible]
[illegible]

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, convoceeren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de navolgende dorpen, om te compareren, als die van:

Zurich, op Dingsdag den 8 September 1846, des morgens ten 10 ure, in de Herberg;
Pingjum, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk;
Idsegahuizum, op Woensdag den 9 September 1846, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk te Idsegahuizum;
Piaam, op dienzelfden dag, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk te Idsegahuizum;
Gaast, op dienzelfden dag, des namiddags ten 1 ure, in de Kerk te Gaast;
Ferwoude, op dienzelfden dag, des namiddags ten 2 ure, in de Kerk te Gaast;
Schraard, op Vrijdag den 11 September 1846, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk;
Longerhouw, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk;
Cornwerd, op Zaturdag den 12 September 1846, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk;
Wons, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Wons;
Engwier, op dienzelfden dag, des namiddags ten 1 ure, in de Kerk te Wons;
Schettens, op Maandag den 14 September 1846, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk;
Witmarsum, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk;
Lollum, op Dingsdag den 15 September 1846, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk;
Burgwerd, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Burgwerd;
Hichtum, op dienzelfden dag, des namiddags ten 1 ure, in de Kerk te Burgwerd;
Hartwerd, op dienzelfden dag, des namiddags ten 2 ure, in de Kerk te Burgwerd;
Exmorra, op Woensdag den 16 September 1846, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk;
Allingawier, op dienzelfden dag, des voormiddags ten 11½ ure, in de Kerk;
Parrega, op dienzelfden dag, des namiddags ten 1½ ure, in de Kerk te Parrega;
Hieslum, op dienzelfden dag, des namiddags ten 2 ure, in de Kerk te Parrega;
Dedgum, op Vrijdag den 18 September 1846, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk te Tjerkwerd;
Tjerkwerd, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Tjerkwerd;

ten einde: alsdan ieder in den hunnen, op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Rekening der Kerkvoogdij administratie over 1845, vast te stellen de staat van begrooting over 1847, die van Schettens en Allingawier tevens om te benoemen eenen KERKVOOGD, de eerste in plaats van *Sijmon A. Aukema* overleden, en de laatste voor den Heer Mr. *J. Haitsma Mulier*, die als zoodanig thans het radikaal mist, en eindelijk allen om te besluiten op zoodanige voorstellen als ter tafel zullen worden gebragt.

Bolsward, den 26 Augustus 1846.
Grietman en Assessoren voornoemd,
C. BINKES.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. BINKES.

De veiling van EEN TWAALFDE GEDEELTE in het TREKVEER van *Leeuwarden op Harlingen*, bevaren wordende door Schipper *A. Kroontje*, waarvan de provisionele toewijzing zoude worden gehouden door den Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, op Dingsdag den 1 September 1846, ZAL GEEN VOORTGANG HEBBEN.

Voorname Boelgoeden te Oldeboorn.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, gedenkt, op Woensdag en Donderdag den 2 en 3 September 1846, telkens des morgens ten 9 ure, ten huize no. 214, op de Wæze aldaar, bij boelgoed, tegen contante betaling, te verkoopen:

1. Vier beste bonte Dekens, Duffel, Calmuk, Calmink, Zomerstof, Katoen, Linnen, Toppen, Baai, Flenel, Rok- en Broekstreepten, Boezelaar, Vijfschaft, Kraanoog, Merinos, Orleans, Bonten, Chelassen, Nanking, Koornblaauw, blaauw- en gedrukt Neteldoek, Tulle, Kant, Doeken en verdere Manufacturen, alsmede eenige Petten.
2. Thee, Koffij, Rijst, Kandij, Blaauwsel, Lakmoes, Stijfsel en andere Kruidenierswaren.
3. Een partijtje Buskruid en Hagel, en eenige Verfstoffen, als: Cromaatgroen, Berlijnsch Blaauw, Kunstrood, Geel-oker, Loodwit, Aluin, Barnsteenlak, enz.
4. Drie nieuwe Spinwielen, 2 Wiegen, 3 Vuurmanden, 2 Kinderkorfjes, 1 dito Stoel, 2 dito Gemakjes, 2 dito Wagentjes en 4 Mandestoeltjes.
5. Een compleet stel Wolkammersgereedschappen, met eene partij Kouzenvormen.
6. Drie Bedden met toebehooren, 3 Secretaires, waaronder 2 nieuwe, 2 Bloemvazen, 12 nieuwe modische Stoelen, 2 Spiegels, 4 Schilderijen, 3 Schenkbladen, en verdere Meubelen.
7. Diverse Winkelgereedschappen, waaronder: 1 groote Toonbank, 1 Kast, 3 Lampen, 1 koperen Oliebak, 1 paar houten Schalen met 90 N. ℔ Gewigt, 3 paar koperen Schalen, Bussen, Trommels, Laden, Vaatjes, Maten en Gewigten.
8. 25 Flesschen Spaansche Wijn, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

BOELGOED TE SNEEK.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal publiek, bij boelgoed tegen contante betaling, verkoopen:

Eenen deftigen en properen INBOEDEL, waaronder hoofdzakelijk: 1 zeer uitmuntend Kabinet, 1 Bureau, 1 Bed met toebehooren, 1 staande Klok, 1 Mangel, Linnenpers, Spiegels, Tafels, Stoelen, Koper-, Glas- en Aardewerk, enz.; voorts JAPANSCH PORSELEIN, als: Borden, Theegoed, enz.; benevens JUWEEL-, GOUD- en ZILVERWERKEN, en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 2 September 1846, des morgens ten 9 ure, ten sterfhuize van Mejufvrouw de Wed. *Rijgersma*, op het Hoogend te Sneek.

NB. De Juweel-, Goud- en Zilverwerken zullen des namiddags ten 3 ure verkocht worden en onmiddellijk daarna het Porselein.

VERKOOPING.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Woensdagen den 9 en 16 September 1846, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, telkens des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Anne Jongsma*, in de Zwaan te Arum, publiek verkoopen:

1. Eene uitmuntende HUIZINGE en ruime VERFWINKEL c. a., staande en gelegen aan de Harlinger Vaart in de Buren te Kimswerd, geteekend letter K, nos. 61 en 65, Kadaster gem. Arum, sectie A, nos. 194, 195 en 196, en behoorende aan de Erven van wijlen *L. W. Blom*, en zulks in 2 perceelen, met regt van zamenvoeging, als:
   a. De Huizinge nos. 194 en 195, bestaande in 2 groote Kamers, klein Kamertje, Zolders, Vuurhok enz.
   b. De ruime Verfwinkel no. 196, met vrije uitgang aan den Rijdweg.
2. Eene hechte HUIZINGE en ERVE c. a., in de Buren te Arum, letter A, no. 24, Kadaster gemeente Arum, sectie B, no. 885, bestaande in 2 groote Kamers, Voorhuis, Bakhuis, Bak, Pomp enz., bewoond door *Wielinga* en *Huitinga*.

Alles te aanvaarden den 12 Mei 1847.

VERKOOPING.

De Notaris DE VRIES, te Augustinusga, zal, op Donderdag den 10 September 1846, ten 4 ure na den middag, in de Herberg van *J. Boerma*, te Vriesch Strobos, bij de finale toewijzing, verkoopen:

Eene kapitale HUIZINGE, bestaande in: twee Voorkamers, Gang, Keuken, Stalling, Wagenhuis, ruime Zolders en Kelder, voorzien van een Regenwatersbak, Put en verdere gerijfelijkheden, met grooten TUIN, staande en gelegen te Strobos, ten Kadaster bekend in de gemeente Grotegast, sectie I, no. 617, voor eene grootte van 16 roede 30 el, wordende door den Heer *P. Benthem* als eigenaar bewoond; — benevens eene kleine HUIZINGE en ERF, aldaar, in dezelfde sectie, no. 506a, in huur bij *Aafke Dijkstra*, voor ƒ 31,26 in het jaar; waarop bij de voorloopige toewijzing te zamen in een perceel is geboden de zeer geringe som van ƒ 2100, op Condition onder anderen, dat de aanvaarding zal kunnen plaats hebben op den 12 Mei 1847, en dat de betaling van den Koopprijs zal moeten geschieden in vier termijnen, als in de jaren 1847, 1848, 1849 en 1850, op den 1 Mei der vierde gedeelte met daarenboven van het onbetaalde eene rente à 4 p% in het jaar. [illegible]

[illegible]

VERHURING EN BOELGOED. — De Notarissen G. S. ZIJLSTRA [illegible] en T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zullen publiek presenteren [illegible] huren:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, HORNLEGER, [illegible]MINGE en de HELFT in eenen WATERMOLEN, staande en gelegen te Indijk, behalve een stuk Hooiland onder Heeg gelegen, geheel groot 15 bunder 60 roede en 86 el, bevorens bij de Weduwe *Wijnhout Migchiels de Jong* in gebruik, en door haar, met den dood ontruimd; en zulks voor den tijd loopende tot Sint Petri en den 12 Mei 1848.

En voorts bij boelgoed, de posten boven 20 Gulden op zes maanden crediet, tegen voldoende borgstelling, en overigens tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Een BOERENREEUW en BESLAG, bestaande in: 14 melke- en kalve Koeijen, 2 Rieren, 5 Hokkelingen, 1 Bul, 4 Kalvers, 1 bruin bles Ruinpaard, 1 Schaap, 3 Varkens, 2 Hooiwagens, 1 Sleeptrog, 1 Karn met koperen hoep, 5 Molkenvaten, 6 koperen- en 25 houten Melk-Aden, 1 Boter- en 1 Brok-Aad, 1 Kaaspers met Steen, 1 Kaasketel, 8 koperen- en 8 houten Emmers, 1 Handketel, 1 Koeltrog, 3 Kaasvaten, 1 Tijme, 2 Krooden, Mestplanken, eenige Harken, Vorken en verdere Boerengereedschappen; — benevens 1 BOOT met Zeil en Treil, en 20 koesēten HOOI; — voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 3 Bedden en Peluwen met toebehooren, 1 Kabinet, 2 Pulpitums, 1 Spijn, 1 Staartstuk-Klok, 1 Glazekast, 1 Spiegel, 6 Schilderijen, 3 Tafels, eenige Stoelen, 2 koperen Gotelingen en 2 dito Ketels, eenige Trommels, en verder Porselein, Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk, en al hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Wie gading maken, komen op *Donderdag* den 10 September 1846, des voormiddags ten 9 ure, ten sterfhuize van de Weduwe *Wijnhout Migchiels de Jong*, te Indijk, en hure en koope op Conditien alsdan voor te lezen, en inmiddels bij opgenoemde Notarissen te vernemen.

Er zullen geene Disschen, Houwblokken of iets dergelijks in de Schuur of op het Hiem worden toegelaten.

Bij geslotene briefjes voor den tijd van zeven jaren, in te gaan St. Petri en 12 Mei 1847, te huur:

eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, groot 29 bunder 78 roede en 51 el, bestaande met uitzondering van 4 bunder 77 roede en 60 el Bouw, uit Greidlanden, onder Sijbrandahuis nabij de Dockumer-Ee gelegen en in huur gebruik bij *Bonne Jans Westra* en *Vrouw* aldaar.

Conditien zijn van af 4 September e. k. te vernemen ten Herberge van den Kastelein FEDDES, te Leeuwarden; terwijl de briefjes franco vóór den 25 dier maand moeten worden ingeleverd ten Kantore van Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek.

TE KOOP: 5 Beste zoo goed als nieuwe LOOIJKUIPEN.
Te bevragen bij den Boekhandelaar W. COOL VAN BOKMA, te Sneek.

HEEREN LOGEMENT
de nieuwe Doelen.

De Ondergeteekende Heeren Societeithouder te Franeker, beveelt zijn aldaar nieuw opgerigt LOGEMENT, staande aan de Breedeplaats aldaar, minzaam in de attentie van Heeren Reizigers; benevens zijne ruime Localen tot het houden van VERKOOPINGEN en VERGADERINGEN aan Heeren Notarissen en onderscheidene Administratien.

Voor honnette bediening zal worden gezorgd.
E. C. OOSTERBAAN.

De persoon van C. F. HESSELING, uit mijnen dienst ontslagen zijnde, verzoek ik alle mijne Handels-Vrienden, daarvan wel nota te willen nemen.
Amsterdam, den 26 Augustus 1846. P. HOPPE.

STOOMVAART VAN HARLINGEN NAAR LONDON EN TERUG,

met de snelle puike Stoomschepen van 500 Ton en 200 Paardenkrachten.

De nieuwe ijzeren *MAGNET*, Kapitein ALFRED BROWNLESS.
De vernieuwde sterke *RAPID*, » H. W. NEVILL.

VERTREKDAGEN VAN *HARLINGEN:*

DE MAGNET,				DE RAPID,			
Woensdag	2 September,	's morg.	5 ure.	Zaturdag	5 Septemb.	's morg.	7 ure.
»	9	»	9 »	»	12	«	11 »
»	16	»	5 »	»	19	»	6 »
»	23	»	8 »	»	26	»	9 »
»	30	»	4 »				

RETOUR VAN *LONDON:*
Alle Zondagen, Alle Woensdagen,
's morgens vroeg.

Informatien en dadelijke verzekering tot billijke premien: te *Harlingen* bij VAN OPPEN'S ZONEN en de Wed. BOUWE RODENHUIS EN ZONEN, Agenten, en te *London* bij A. G. ROBINSON, 11 George Yard, Lombardstreet, Directeur.

DE DIRECTIE DER VRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ berigt aan het reizend Publiek, dat de STOOMBOOT *WILLEM II* (tot het doen eener extra reize) op Woensdag den 9 dezer, des namiddags ten twee ure, van *DE LEMMER* naar *AMSTERDAM* zal afvaren, en den volgenden morgen (Donderdag) ten 6 ure van laatstgenoemde plaats naar *DE LEMMER* zal terug keeren.

Personen welke van deze gunstige gelegenheid wenschen gebruik gebruik te maken, ten einde de JACHT-ZEILPARTIJ te *Amsterdam* te kunnen bijwonen, vervoegen zich bij de Commissarissen van gemelde Stoombootdienst te *Amsterdam* en *Lemmer*, op tijd en uur als boven bepaald.

KERMIS TE MINNERTSGA.

Met toestemming, gedenken de Kastelein JAN JANS BOS en eenige Liefhebbers aldaar, op Maandag den 7 September 1846, te laten Verharddraven: *Een best en fraai CHAISGEREID met HOOFDSTEL, LEIDSEL en TOOM*, door Paarden tot genoegen der Keurmeesters en die niets gewonnen hebben; — verders zullen de Kastelein JAN DIRKS VAN DER WEIDE en eenige Liefhebbers aldaar, op Dingsdag den 8 dito laten Verkaatsen: *Eenen fraaijen ZILVEREN BRANDEWIJNSKOP* tot Prijs, en *eene nader te bepalene PREMIE*, door porturen; de aangiften zullen telkens des namiddags vóór één ure moeten geschieden, daar de Harddraverij precies ten 2½ ure eenen aanvang zal nemen.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, en met eene Boot kunnende omgaan, kan van stonden aan geplaatst worden bij WELLEMA, te Heeg; adres in persoon of met gefrankeerde brieven.

Een BAKKERSKNECHT, die zijn werk verstaat, kan dadelijk geplaatst worden. Informatie bij HR. LOUWHOFF, Gestkooper te Leeuwarden. Brieven franco.

*** GEVANGENISWEZEN.

W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en bij de voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

Verzameling van Wetten, Decreten, Besluiten, Reglementen, Instructien en Bepalingen, betrekkelijk het GEVANGENISWEZEN *in de Nederlanden, sedert de invoering van de Fransche Wetgeving tot en met den jare 1844; benevens de daarbij behoorende Staten, Modellen en Tarieven, alsmede eene Chronologische en Alphabetische Lijst. Uitgegeven door* J. J. DE JONGH, Lid der Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leeuwarden. In roijaal 8vo, in twee kolommen gedrukt, 732 bl. ƒ 6,00. Dit hoogst belangrijke werk wordt allen Regtsgeleerden, Regterlijke Ambtenaren en Collegien, Plaatselijke Besturen en allen, die tot de Gevangenissen in eenige betrekking staan, aanbevolen.

*** Koddige en ernstige Opschriften
op Luifels, Wagens en Uithangborden, enz.,
door JEROEN JEROENSE, in twee Deelen, post-formaat, met Titel à ƒ 2,40.

Dit Boekje voor liefhebbers van luimige lectuur bevat alles wat van dien aard immer verkrijgbaar was, en is uitgegeven te Amsterdam bij den Boekverkooper H. MOLENIJZER, en verkrijgbaar gesteld: te Leeuwarden bij de Heeren [illegible] PROOST en W. EEKHOFF; te Sneek bij HOLTKAMP & ZONEN; te [illegible] HUILINGA; te Harlingen bij BOONSMA; te Franeker bij [illegible] [illegible]